

Preek bij Genesis 44:14-34

Gemeente van onze Heer Jezus Christus,

I Brug=borg

Het verhaal gaat, dat als een Romeins architect een brug had gebouwd, dan moest hij er de eerste nacht zelf onder slapen.

Nou hoe zou hij erbij liggen? Zou hij een oog dichtdoen of niet? Als hij zelfverzekerd is, dan slaapt hij heerlijk. “ik heb een goede brug gebouwd!” Maar als hij niet helemaal weet of zijn brug goed gebouwd was, dan is het een nachtje zweten. “wie weet of ie het houdt...”

Een brug bouwen was natuurlijk ook een moeilijke klus, zonder alle computerberekeningen die wij erop los kunnen laten.

Maar zo’n architect stond dus met zijn eigen leven in voor die brug.

Zolang hij de brug niet vertrouwde, zal hij ook niet zeggen dat het af was!

Dit is een voorbeeld van je borg staan voor iets.

De architect staat borg voor de brug.

Gaat er iets mis, dan draagt hij de gevolgen ervan.

En niet iemand anders, niet degene die als eerste over de brug wandelt.

II Juda’s stap

Daar lezen we ook over: Juda die zich borg heeft gesteld voor Benjamin. Wat betekende dat? Dat Juda ervoor zou zorgen dat Benjamin terugkomt. En als er iets mis zou gaan, zou hij er de gevolgen van dragen, niet Benjamin.

En het blijkt dat zijn borgstelling ook nodig is... want Jozef speelt een spel van kat en muis met zijn broers. Eerst houdt hij Simeon achter, ook een broer, en dan stuurt hij de anderen moeten terug om Benjamin te halen. Als ze dan Benjamin gebracht hebben, dan legt Jozef de zilveren beker in zijn tas, zodat hij beschuldigd wordt van diefstal.

Een lelijke strek van Jozef. Maar hij is niet klaar met zijn broers totdat er verzoening plaatsgevonden heeft. Dat verleden van hun moet rechtgezet worden. Ze moeten leren van hun fout: ze hebben hun broer verkocht aan

handelaren. Ze hebben hun jaloezie laten overwinnen en hun macht, en niet hun liefde.

Het spel dat Jozef met hen speelt is op het randje van het toelaatbare, hij jaagt ze de schrik op het lijf met een valse beschuldiging. Benjamin, de dief, jij moet terugkomen naar het paleis, jij wordt mijn slaaf! En dat terwijl ze hun vader Jakob beloofd hadden om Benjamin terug te brengen.

Als hij niet terugkomt, had vader gezegd, dan wordt het mijn dood. Door jullie schuld zal ik van ellende in het dodenrijk terecht komen! En die schuld, die kunnen ze niet nog een keer dragen. die van Jozef dragen ze al... zonder dat hun vader het weet. Maar deze keer, terwijl hun vader weet van hun schuld... dat kunnen de broers niet aan.

En daarom lezen we dan dat cruciale moment:

Vers 18, "Juda deed een stap naar voren."

En die ene stap is de ommekeer in het hele verhaal.

Wat betekent die ene stap?

Het is zijn stap van: ik sta voor Benjamin in.

Ik geef mijn leven voor het zijne.

Hij staat op het spel, maar zet mij maar in zijn plaats.

Ik ga voor hem staan, hem mag je niet nemen.

Waarom niet?

Omdat ik van mijn vader houdt, en ik wil niet dat hij tot het diepste bedroefd wordt.

Die ene stap is een stap van liefde, van gehoorzaamheid aan God: je bent je broeders hoeder, jouw leven is bedoeld om een teken van liefde te zijn.

III Een heel andere stap

Wacht even Juda, dat is prachtig.

Maar dat is precies wat je bij Jozef verkeerd hebt gedaan!

Toen jullie een hekel aan Jozef hadden, toen hebben jullie Jozef verkocht.

En het was jouw idee!

Jij dacht niet eens aan je vader.

Je dacht alleen maar aan je eigen haat tegen hem.

Zijn leven zette je op het spel maar het kon jullie niks schelen.

Je dacht, ons leven gaat wel door, wij kunnen wel zonder hem.

En nu, zoveel jaar later, je vader is nooit meer de oude geworden,

Nu sta je opnieuw voor zo'n keuze.

Benjamin, de echte broer van Jozef,

Ook Juda's halfbroertje, en het lievelingetje van hun vader Jakob...

Zou Juda Benjamin net zo gehaat hebben als Jozef?

We weten het niet, maar er is geen reden om aan te nemen dat Benjamin beter lag dan Jozef...

Toch zet Juda die stap naar voren.

Ik heb mij borg gesteld, ik heb mijn vader iets beloofd, ik sta in voor mijn broer.

Juda vertelt hoe het allemaal gegaan is, hij doet verslag van de onderhandeling met zijn vader.

Maar aan het einde van dat verslag, valt hij niet op zijn knieën met een smeekbede: onderkoning van Egypte, wilt u mijn broertje Benjamin nu weer vrij laten?

Nee, hij geeft zijn eigen leven, maak mij maar tot slaaf.

IV Borgstelling = lastdragen

Wat zien we daarin?

Als je je borg stelt voor iemand, geef je iemand iets heel bijzonders: de last van het risico dat het misgaat, neem je zelf op je schouders.

Als het misloopt, dan draag jij niet de lasten, maar ik. Ik draag ze voor jou.

Bijvoorbeeld als je een huis koopt, dan kunnen je ouders borg staan.

Als jij het dan niet kan betalen, dan betalen je ouders voor je.

Dat spreek je af.

Je ouders geven je dus garantie, zekerheid, een vangnet.

In het klein kunnen we zeggen: iemand neemt het voor je op.

Iemand draagt je lasten, iemand tilt je zware boodschappentas uit je handen en zet ze in de auto, iemand let even op je kind als je zelf naar de wc moet, enzovoort.

Juda deed een stap naar voren.

Hij gaat voor zijn broertje Benjamin staan.

Hij laat zo zien wat liefde is.

Als je je eigen leven wilt inruilen voor het leven van een ander,

Dan getuigt dat van grootse liefde.

Jaren geleden bij Jozef trokken ze juist hun handen van hem af.

Zoek het zelf maar uit, neem hem maar mee!
Ze deden als het ware een stap opzij, hier istie!
Nu beschermt hij Benjamin.
Ik sta voor hem in. Neem mij.
Juda zegt, ik doe dat omwille van mijn vader.
Juda heeft geleerd wat het is om zijn vader te eren.
Zelf is hij in de tussenliggende jaren ook vader geworden van drie zoons.
Twee zijn er al overleden.
Hij weet wat het is om kinderen te verliezen.
En hij weet hoe vreselijk zeer het gemis doet.
Hoe het nooit meer heelt, je leven lang, elke dag.
Door die ervaringen kan hij zich wellicht beter invoelen hoe het voor zijn vader moet voelen.
Dat Jozef er niet meer is,
En dat Benjamin op het spel staat.
Het leven is soms een harde leerschool.
En daar kun je niet licht over doen, maar het levert ook goede dingen op.

V Jozef's keerpunt

Want dan zien we waar de hele wirwar van deze familie op uitloopt.
Door het verkopen van Jozef is er een hele familie in de knoop geraakt. En nu komt de ontknoping.
Voor Jozef is dit het keerpunt, het moment dat hij zichzelf bekendmaakt.
Meteen hierna lees je dat hij onthult wie hij is, en dat hij zich verenigt met zijn broers.
Heel dat kat en muis gedoe, heeft ertoe geleid dat hij gezien heeft:
Ze zijn mijn vergeving waard.
We kunnen een nieuw begin maken.
Er is liefde voor elkaar, voor onze vader.
En de vergeving die we zo hard nodig hebben, is niet goedkoop, want Juda heeft ervoor in willen staan met zijn eigen leven.
Ze hebben gevoeld, wat het kost om een breuk in de familie te maken,
En wat het kost, om die te helen.
Jozef heeft erop gewacht, dat hun grote fout uit het verleden, dat ze hem verkochten, niet nogmaals zouden maken.
Alleen dan kon hij weten of ze hem ook wilden ontvangen.

Kijk, ik ben net als Benjamin, ik weet nu dat jullie het niet nog een keer doen,
Nu is het goed. Nu hebben jullie mijn vertrouwen weer.
Vergeven is goed, maar niet als het goedkoop gaat. Dan levert het niet niks op.

VI Kruis van Jezus

Daarom zetten we ook het kruis van Jezus altijd weer centraal in de kerk.
Dat kruis is niet een goedkope oplossing geweest.

Geen makkelijke smeekbede.

Geen snelle oplossing.

Maar het heeft Jezus alles gekost.

Gods eigen Zoon stond voor ons is.

Hij deed een stap naar voren,

Neem mij maar.

Zei hij tegen God,

Toen eigenlijk ONS leven op het spel stond.

Wij werden slaven van de zonde gemaakt,

Onvrij, gevangen genomen door de boze,

Maar Jezus zei: neem mij, en laat hen gaan.

En zo werden wij vrijgemaakt.

Hij werd een slaaf en wij vrij.

Zie je, wat een enorm offer dat is geweest van Jezus?

Misschien kennen we die woorden wel, maar beseffen we ook,
wat dat betekent.

Voor Hem.

En voor ons.

Hij heeft borg gestaan.

En wat een grote liefde Hij daarmee betoond heeft.

Dat Jezus redt, dat horen we al zo vaak, zo niet elke zondag in de kerk.

Maar laat het telkens weer tot je doordringen, hoe bijzonder dat is.

Dat Hij in onze plaats ging staan.

U kent misschien wel dat lied van Johan de Heer, welk een vriend is onze Jezus.

Een wat oud liedje, ik kende het niet toen ik begon als predikant, 5 jaar
geleden, maar de tekst ervan is echt prachtig:

Welk een vriend is onze Jezus,
die in onze plaats wil staan.
Welk een voorrecht dat ik door Hem,
altijd vrij tot God mag gaan.
Dikwijls derven wij veel vrede,
dikwijls drukt ons zonde neer,
juist omdat wij 't al niet brengen,
in 't gebed tot onze Heer.

Zijn wij zwak, belast, beladen
en terneer gedrukt door zorg.
Dierbare Heiland, onze toevlucht,
Gij zijt onze hulp en borg.
Als soms vrienden ons verlaten,
gaan wij biddend tot de Heer,
in Zijn armen zijn wij veilig,
Hij verlaat ons nimmermeer.

VII Onze kansen

Nog 1 ding, gemeente:

Juda heeft zijn fout van het verleden kunnen rechtzetten.

Door in deze herkansing bij Benjamin voor liefde te kiezen.

Zo was Juda het waard dat Jozef zichzelf liet zien.

Ook wij krijgen nieuwe kansen, elke dag.

Om onze zonden om te keren.

Om voor liefde te kiezen.

Om voor een ander in te staan.

Een anders lasten te dragen.

Heel simpel, door iemands boodschappen te helpen dragen naar de auto.

Of door even op de kinderen te passen als iemand weg moet.

Of door van je fiets af te stappen en te vragen hoe het met die ander is, je weet dat zijn vrouw onlangs is overleden.

Het zijn die momenten dat je Gods stem hoort roepen in je hart, dat je weet dat je gehoorzaam kunt zijn.

Die ene stap, van Juda, die hebben wij ook nodig.

Hij stelde zich borg,

Wij hebben een hemelse Borg, Jezus Christus,

Volg Hem na.

AMEN.